

Metóda stanovenia nepriamych nákladov formou paušálnej metódy “FLAT RATE”

Za účelom správneho stanovenia nepriamych nákladov je potrebné zo strany žiadateľa/prijímateľa a partnera vypracovať zoznam všetkých typov nepriamych nákladov, ktoré môžu vzniknúť v rámci predloženého návrhu projektu. Neoprávnené výdavky by mali byť z tohto zoznamu automaticky vylúčené. Za každý subjekt je potrebné predložiť metodiku zvlášť (t.j. žiadateľ/prijímateľ, oprávnený partner zo SR a z Donorského Štátu).

Nepriame výdavky (maximálne do výšky 10 % priamych výdavkov) sú všetky oprávnené náklady, ktoré nemôžu byť identifikované prijímateľom a/alebo projektovým partnerom ako priamo priradené k projektu, ale ktoré môžu byť identifikované a zdôvodnené jeho účtovným systémom ako náklady vzniknuté v priamom vzťahu k oprávneným priamym nákladom projektu. Nesmú zahŕňať priame oprávnené náklady. Môžu byť identifikované podľa jednej z nasledujúcich metód:

- na základe skutočných nepriamych nákladov pre tých prijímateľov a projektových partnerov, ktorí majú analytický účtovný systém na identifikáciu ich nepriamych nákladov tak, ako sú určené vyššie;
- prijímateľ a projektoví partneri sa môžu uchádzať o „flat rate“ – paušálnu sadzbu do výšky 10 % celkových priamych oprávnených výdavkov, po vylúčení priamych oprávnených nákladov na subdodávateľov a nákladov na zdroje poskytnuté tretími stranami, ktoré nie sú používané v priestoroch prijímateľa alebo partnera.

Prijímateľa a/alebo projektoví partneri, ktorí identifikovali svoje nepriame náklady spôsobom porovnateľným s ustanovením písm. a) v šiestom alebo siedmom Rámcovom programe Európskej komisie nemôžu využiť metódu uplatnenia nepriamych nákladov opísanú v písm. b).

Zvolenú metódu vykazovania nepriamych výdavkov nie je možné zmeniť počas celej doby implementácie projektu.

Príklad:

Žiadateľ/prijímateľ resp. partner má v úmysle relevantné nepriame náklady zahrnúť do oprávnených nákladov projektu a využiť na ich stanovenie paušálnu metódu “flat rate”. Stanovené **priame náklady** projektu očistené o priame náklady subdodávok a náklady na zdroje poskytnuté tretími stranami, ktoré nie sú používané v priestoroch prijímateľa alebo partnera sú v rozpočte žiadateľa/prijímateľa resp. partnera navrhnuté takto:

Hlavné aktivity	Mzdové náklady	20 000,00 €
	Cestovné náklady a poistenie	5 000,00 €
	Denné náhrady/štipendium	15 000,00 €
	Občerstvenie	2 000,00 €
	Prenájom konferenčných a učebných priestorov	1 000,00 €
	Nákup kancelárskych potrieb a pomôcok	500,00 €
	Nákup učebných materiálov, pomôcok, publikácií	500,00 €
	Vydanie spoločných učebných materiálov, pomôcok, publikácií	500,00 €
	Nákup DHM a DNM vrátane technického vybavenia učební	2 000,00 €
	Iné	

Príloha č. 2 – Metóda stanovenia nepriamych nákladov

Riadenie projektu	Mzdové výdavky	1 800,00 €
(max 10 % z aktivít projektu)	Nákup DHM a DNM	700,00 €
	Cestovné náklady a poistenie	700,00 €
	Denné náhrady/štipendium	450,00 €
	Audit	1 000,00 €
	Náklady na verejné obstarávanie	
	Iné	
Propagácia	Informačné materiály	400,00 €
(max 3 % z aktivít projektu)	Webstránka	300,00 €
	Informačné podujatia	600,00 €
	Iné	
SPOLU priame výdavky		52 450,00 €

Nepriame náklady sú vo všeobecnosti oprávnené do výšky 10 % z 52 450,00 €, t. j. 5 245,00 €. Do tejto sumy môžu byť uplatňované aj formou paušálnej metódy "FLAT RATE".

V rámci projektu boli identifikované nasledovné nepriame náklady:

Typ nákladu	oprávnenosť v rámci projektu	nepriamy náklad	zahrnúť do kalkulácie	náklady na 1 rok	zdôvodnenie
prenájom	áno	áno	áno	€ 45 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
elektrická energia	áno	áno	áno	€ 25 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
vodné a stočné	áno	áno	áno	€ 22 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
zamestnanci pracujúci nepriamo na projekte	áno	áno	áno	€ 81 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
spotrebný materiál	áno	áno	áno	€ 8 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
telefónne poplatky	áno	áno	áno	€ 19 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
poštovné	áno	áno	áno	€ 3 000	oprávnené náklady - pri ich stanovení vychádzame z metódy flat rate
pokuty a penále	nie	-	nie	-	neoprávnený náklad
poplatky z omeškania	nie	-	nie	-	neoprávnený náklad
SPOLU				€ 203 000	

Pri kalkulácii **nepriamych nákladov** môžeme uplatniť jednu z nasledovných metód v závislosti od toho, ktorá z nich lepšie odráža typ nepriameho nákladu:

1. pomer počtu osôb pracujúcich na projekte/počet osôb pracujúcich v celej organizácii či jednotke,

Príloha č. 2 – Metóda stanovenia nepriamych nákladov

2. pomer počtu odpracovaných hodín na projekte/celkový počet odpracovaných hodín v organizácii či jednotke,
3. pomer celkovej plochy užívanej zamestnancami projektu/pomer celkovej úžitkovej plochy organizácie či jednotky.

Žiadateľ/prijímateľ resp. partner na stanovenie kalkulácie nepriamych nákladov je povinný použiť jednu z vyššie uvedených metód, alebo ich kombináciu. Pre rôzne druhy nepriamych nákladov je možné použiť inú metódu ich stanovenia a je na žiadateľovi/prijímateľovi resp. partnerovi, aby použil metódu, ktorá zabezpečí spravodlivé rozdelenie daných nepriamych nákladov. Napr.

- v prípade kalkulácie rozdelenia nákladov prenájmu je vhodné použiť tretiu z vyššie uvedených metód,
- rozsiahlejšie náklady ako napr. náklady na vykurovanie, osvetlenie a pod. je potrebné kalkulovať na základe reálnych faktúr a prepočítať na základe aktuálnej plochy využívanej na projekt,
- administratívne náklady na zamestnancov sú založené na počte odpracovaných hodín zamestnancov podieľajúcich sa na projekte,
- pri výpočte oprávnených nákladov na internet môžeme použiť prvú alebo druhú metódu kalkulácie.

Je potrebné zvážiť, ktorá metóda kalkulácie je primeraná typu nepriameho nákladu. Metóda výpočtu závisí vo väčšine prípadov na type organizácie. Preto pri výbere vhodnej metódy by sme mali vychádzať z toho, že výška nepriamych nákladov v projekte má byť rozdelená spravodlivo.

Pri stanovení metódy rozdelenia nepriamych nákladov by mala byť ich základňa stanovená adekvátne. Pod pojmom základňa sa rozumie účtovný doklad (faktúra) za elektrickú energiu alebo prenájom, výplatná páska zamestnanca a pod. Nie je možné zvoliť takú základňu, ktorá navýši rozdelenie nepriamych nákladov.

Pri použití tejto metódy kalkulácie získame vždy číslo vyjadrujúce finančnú čiastku. Pri sumarizácii celkových nepriamych nákladov môžeme dospieť až ku kalkulácii paušálnej sumy.

Priklad metódy kalkulácie založenej na úžitkovej ploche

Žiadateľ/prijímateľ resp. partner implementuje projekt v kancelárskych priestoroch, v ktorých sa realizujú aj iné aktivity nesúvisiace s projektom. Na projekt je využívaných 300 m² z celkovej plochy budovy predstavujúcej 5 000 m².

Kalkulácia nepriamych režijných nákladov ako napr. energia, vykurovanie, prenájom môže byť rozvrhnutá pomocou úžitkovej plochy využívanej na projekt.

Percento využívanej plochy na projekt by mala byť kalkulovaná nasledovným vzorcom:

úžitková plocha využívaná na projekt/celková plocha kancelárie resp. objektu *
100 = % úžitkovej plochy

$$300/5000 * 100 = 6 \%$$

Z vyššie uvedeného vyplýva, že projekt využívajúci túto úžitkovú plochu celý rok by si mohol uplatniť 6% nákladov na vykurovanie, energiu a pod. ako nepriame náklady projektu.

Príklad metódy kalkulácie založenej na časovom využívaní priestoru/plochy na určité časové obdobie

V prípade, ak projekt nebeží po celé obdobie jedného roka, ale napr. iba počas 40 týždňov z kalendárneho roka, počas ktorých sa kancelárske priestory využívajú, vyššie uvedená metóda výpočtu by mala byť kombinovaná aj s % času, počas ktorého sú kancelárske priestory v budove využívané na účely projektu.

obdobie resp. čas využitia priestoru/celkové obdobie, počas ktorého je priestor využiteľný * 100 = % časového využitia priestoru

$$40/50 * 100 = 80 \%$$

dostupnosti priestorov. Ďalší krok výpočtu bude nasledovný:

% úžitkovej plochy * % časového využitia priestoru = percento rozdelenia

$$6 \% \times 80 \% = 4,8 \%$$

Z vyššie uvedeného výpočtu vyplýva, že v rámci projektu je žiadateľ/prijímateľ resp. partner oprávnený požadovať 4,8 % relevantných nepriamych nákladov (vykurovanie, energie, prenájom atď.) za predmetné obdobie, počas ktorého sa projekt realizuje.

V rámci niektorých projektov sa nevyužíva kancelársky priestor výlučne na účely projektu. Žiadateľ/prijímateľ resp. partner ho môže na účely projektu využívať iba na niekoľko hodín týždenne a zvyšný čas je kancelársky priestor využívaný na iné činnosti nesúvisiace s projektom. Metóda výpočtu je v tomto prípade rovnaká ako pri metóde kalkulácie založenej na využívaní priestoru/plochy na určité časové obdobie, ale je potrebné ju upraviť z časovej jednotky v týždňoch na počet hodín.

Kancelársky priestor sa využíva na účely projektu 20 hodín týždenne zo 40 hodín týždenne. Je potrebné vypočítať intenzitu využívania priestorov na projekt. Výpočet bude nasledovný:

čas využitia priestoru v hodinách za týždeň/celkový počet hodín za týždeň * percento rozdelenia z predchádzajúce výpočtu

$$20/40 \times 4,8 \% = 2,4 \%$$

Z uvedeného vyplýva, že v rámci projektu je žiadateľ/prijímateľ resp. partner oprávnený uplatňovať 2,4 % nepriamych nákladov za obdobie, počas ktorého sa projekt realizuje.

Podobne je potrebné postupovať, ak sú kancelárske priestory využívané na účely projektu viacerými nájomcami resp. osobami, z ktorých niektoré sa nepodieľajú na implementácii projektu. V takomto prípade je potrebné kalkuláciu upraviť tak, aby bol z projektového grantu hrađený iba ten podiel skutočne vynaložených nákladov, ktoré spadajú na projekt.

Výsledok:

Z vyššie uvedeného vyplýva:

Prenájom	2,4 % z 45 000 € = 1 080 €
Elektrická energia	2,4 % z 25 000 € = 600 €
Vodné a stočné	2,4 % z 22 000 € = 528 €
Spotrebný materiál	2,4 % z 8 000 € = 192 €
Telefónne poplatky	2,4 % z 19 000 € = 456 €

Príloha č. 2 – Metóda stanovenia nepriamych nákladov

Poštovné $2,4 \% z 3\,000 \text{ €} = 72 \text{ €}$

Ostatné nepriame náklady

Vyššie uvedenú metódu nemôžeme uplatniť na mzdové náklady zamestnancov nepriamo podieľajúcich sa na projekte, keďže títo nie sú závislí na využívanej ploche. Pre tento typ nákladu je vhodnejšie použiť metódu založenú na počte zamestnancov, napr.:

Počet zamestnancov v celej organizácii je 100.

Počet zamestnancov podieľajúcich sa na priamych aktivitách projektu (hlavné aktivity a riadenie projektu) je 3,2 **prepočítané na plný úväzok zamestnanca**.

Z toho následne vyplýva, že žiadateľ/prijímateľ resp. partner je oprávnený požadovať 3,2 % celkových nákladov na zamestnancov nepriamo zapojených do projektu (personálne oddelenie, vrcholový manažment), t.j.

$3,2 \% z 81\,000 \text{ €} = 2\,592 \text{ €}$.

Sumár doterajších kalkulácií nepriamych nákladov:

Prenájom	1080 €
Elektrická energia	600 €
Vodné a stočné	528 €
Spotrebný materiál	192 €
Telefónne poplatky	456 €
Poštovné	72 €
Zamestnanci nepriamo pracujúci na projekte	2 592 €
Spolu	5 520 €

Výška celkových priamych nákladov projektu bez priamych nákladov subdodávok a nákladov tretích osôb nevyužívaných na účely prijímateľa a projekt sa rovná 52 450 €
Celková výška kalkulovaných nepriamych nákladov sa rovná 5 520 €

$5\,520 \text{ €} z 52\,450 \text{ €}$ predstavuje 10,52 %.

Výška nepriamych nákladov, ktoré sme vypočítali metódou „flat rate“ a ktorú by žiadateľ/prijímateľ resp. partner pri výpočte režijných nákladov v príklade mohol použiť predstavuje 10,52 % z priamych nákladov. Vzhľadom na fakt, že v rámci pravidiel programu ŠP EHP je oprávnená suma nepriamych nákladov maximálne 10 % z priamych nákladov, je možné uplatniť metódou „flat rate“ nepriame náklady len vo výške 10 % z priamych nákladov.

Ak sa na stanovenie výšky režijných nákladov použije flat rate metóda, vyššie použité výpočty je možné použiť len na predbežné určenie nepriamych nákladov. Ak výška nepriamych nákladov bola stanovená, dodatočne sa nevyžaduje žiaden ďalší audit alebo kontrola na priebežné stanovenie nepriamych nákladov počas implementácie projektu.

Zvolená metóda/y kalkulácie paušálnych nepriamych nákladov v projekte (za každý subjekt – žiadateľ/prijímateľ, oprávnený partner zo SR, oprávnený partner z DŠ) musí byť vysvetlená vo vyhlásení zaslanom e-mailom správcovi programu, pred podpisom projektovej zmluvy. V prípade, že je „flat rate“ metóda raz stanovená a odsúhlasená Správcom programu (SAIA, n. o.), nie sú požadované žiadne ďalšie výpočty/dôkazy, aby mohla byť použitá. V rámci projektu sú uvádzané všetky relevantné priame náklady bežným spôsobom a stanovené % uplatňovaných nepriamych nákladov sa viaže na priame náklady zahrnuté do každej priebežnej správy o projekte počas celej doby trvania projektu.

Príloha č. 2 – Metóda stanovenia nepriamych nákladov

Paušálna sadza nepriamych nákladov a ich maximálna výška bude ustanovená v projektovej zmluve resp. v ponuke na poskytnutie grantu.

Pre stanovenie a uplatnenie nepriamych nákladov formou paušálu je žiadateľ/prijímateľ (v mene všetkých subjektov zapojených do projektu) povinný pred podpisom projektovej zmluvy predložiť Správci programu (SAIA, n. o.) nasledovné dokumenty:

- vyhlásenie ku kalkulácii a spôsobu stanovenia nepriamych nákladov, vrátane zoznamu položiek, ktoré boli zahrnuté do kalkulácie nepriamych nákladov.

V prípade overenia na mieste musí prijímateľ/partner predložiť oprávnenej osobe podľa ustanovení Všeobecných zmluvných podmienok Projektovej zmluvy všetky relevantné účtovné doklady, na základe ktorých bola flat rate metóda stanovená. Uplatnenie flat rate metódy nesmie viesť k zámernému zvýšeniu priamych ani nepriamych nákladov.